

odměna 70 ct. za 1 kg hrubé váhy, která měla zahrnovati v sobě mimo provisi i všechny výlohy. Bylo-li pojištění zásilky nutné a samozřejmě, jak nyní žalovaná firma doličuje, byl by na snadě výklad, že bylo vůlí stran, aby žalovaná firma zaplatila z paušální odměny i pojištění. Každým způsobem bylo na žalované, aby při ústním jednání o podmínkách převzetí spedičního příkazu vyžádala si podle svých vlastních podmínek písemný rozkaz, by zboží bylo pojištěno, a by upozornila žalující stranu předem, že vedle smluvené paušální odměny bude požadovati ještě útraty pojištění. Když tak neučinila, nemůže býti její nárok na náhradu pojištění uznán za odůvodněný smlouvou.

Čís. 7028.

Společnosti s r. o. (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

Na závodním podílu společností s r. o. nemůže býti účastněna, a to ani určitým zlomkem, třetí osoba, stojící mimo společnost, leč že by jí byl podíl (část jeho) postoupen v předepsané formě za podmínek §u 79 zák.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1927, Rv I 1624/26.)

Žalovaný Petr P. postoupil žalobcům jednu pětinu podílu S-ského rolnického mlýna společnosti s r. o. Podíl ten byl upsán Matějem P-em, po němž ho zdědil žalovaný. Žaloba o zjištění, že jedna pětina podílu, který má Petr P. na S-ském rolnickém mlýně, jest vlastnictvím žalobců a že jest žalovaný povinen to uznati, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Pro posouzení věci jest především rozhodnou okolnost, zda smlouva uzavřená mezi Petrem P-em a žalobci ohledně postupu jedné pětiny podílu jest platnou čili nic. V tom směru však nutno otázku tu zodpověděti záporně. Neboť podle §u 76 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. a podle čl. XI. společenské smlouvy jest ku převodu závodního podílu právním jednáním mezi živými potřebí notářského spisu. Kromě toho může se postup závodního podílu na nečlena státi dle téhož čl. XI. společenské smlouvy jenom se svolením představenstva. Ježto formy této při převodu této pětiny společenského podílu nebylo šetřeno, není právní jednání, týkající se postupu této pětiny vůbec platné a to nejen vzhledem ke společnosti, nýbrž i vzhledem na poměr žalobců ku žalovanému. Nejsou proto žalobci oprávněni domáhati se žalobou toho, by bylo zjištěno, že pětina závodního podílu, který má žalovaný na S-ském mlýně, jest jejich vlastnictvím a že žalovaný jest povinen to uznati. Neboť, je-li převod oné pětiny neplatný, nemohla tato býti ani platně na žalobce převedena a není proto též žalovaný povinen, by převod takový sám o sobě pro nedostatek zákonné formy neplatný za platný uznal. Než nejen že tento převod nemá platnosti, jest také nabytí oné pětiny podílu Petrem P-em již neplatné. Podle ustanovení §u 79 cit. zák. jest totiž rozdělení závodních podílů, vyjímajíc případ zdědění, toliko tehdy dopuštěno, jest-li ve společenské smlouvě dovoleno odstoupiti části zá-

vodních podílů, při čemž opět může býti vyhrazen souhlas společnosti k odstupu částí vůbec nebo aspoň k odstupu osobám, jež nenáležejí ke společnosti již jako společníci. Poněvadž v souzeném případě společníkem s kmenovým vkladem 500 Kč byl pouze Alois P., nemohl Petr P. jedné pětiny tohoto podílu převodem nabýti, neboť smlouva společenská o rozdělení podílů závodních ustanovení nemá. Avšak, i kdyby snad ustanovení takové bylo v ní obsaženo, bylo by odstoupení jedné pětiny podílu opětne neplatné, ježto pětina ta nedosahovala nejmenšího peníze pro takový díl v §u 6 cit. zák. předepsaného, t. j. aspoň 500 Kč (§ 79 cit. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobci se domáhají žalobou, by bylo uznáno právem, že jedna pětina podílu, který má žalovaný Petr P. na Rolnickém mlýně v S., jest jejich vlastnictvím a že jest žalovaný povinen to uznati. Usilují tudíž žalobci o to, by bylo postaveno na jisto, že tu jest určité právo, a jde o žalobu určovací. Podmínkou určovací žaloby jest však, by žalobce prokázal, že má právní zájem na tom, by právní poměr nebo právo byly co nejdříve postaveny na jisto soudním rozhodnutím (§ 228 c. ř. s.). Takovýto právní zájem žalobci v tomto případě v prvé stolici sice ani netvrdili, ale vychází z povahy věci, že právní zájem žalobců na brzkém určení jich udánlivého »práva vlastnického« k jedné pětině podílu žalovaného na rolnickém mlýně v S. tu jest, poněvadž jim ucházejí užitky, které z této pětiny podílu pobírá žalovaný, a které by teprve po zjištění tomto se mohl na společnosti dožadovati, a že tedy jsou dány podmínky určovací žaloby. Avšak žalobní nárok není odůvodněn. Obsahem práva vlastnického jest pojmová právní možnost neobmezeného nakládání věci hmotnou (§ 354 obč. zák.). Závodní podíl společníka společnosti s r. o. jest však souhrnem všech oprávnění, jež přísluší společníku jako takovému, totiž příslušná účast ve společenském jmění, zejména ve správě, užitcích a podílu na jmění při zrušení společnosti. Závodní podíl společníkův jest tedy nárokem svého druhu, který přísluší jen společníku v této jeho vlastnosti. Nemůže tudíž na tomto právu míti podíl byť i jen určitým zlomkem osoba třetí, stojící mimo společnost. Mohlo by se tak státi jen převodem části podílu společníkem v předepsané formě (§ 76 zákona čís. 58/1906), pokud by dělení podílů vůbec bylo přípustným (§ 79 uved. zák.). Že v tomto případě nemohl nabýti jedné pětiny podílu Matěje P-a ani Petr P. a že proto nemohl převéstí onu pětinu ani na žalobce, dovedil již správně odvolací soud a stačí v tomto směru poukázati k důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 7029.

K uložení jistoty ve smyslu § 44, druhý odstavec, druhá věta ex. ř. se nevyhledává, by k dřívějším okolnostem přistoupily nové další okolnosti, chrožující uspokojení nároku vymáhajícího věřitele, stačí, když